

5.

Μεγάλες αλλαγές στη διοίκηση της αυτοκρατορίας

Στόχος: Να εξηγήσω γιατί άλλαξε η διοίκηση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και ποια μέτρα πήραν οι αυτοκράτορες για να τη σώσουν.

A. Γιατί έπαψε η Pax Romana ;

Από τις αρχές του 3ου αιώνα μ.Χ. η Pax Romana έπαψε να υπάρχει. Τα προβλήματα που κλόνισαν το ρωμαϊκό κράτος ήταν:

1 Οι επιθέσεις των Γόθων (βορράς) και των Περσών (ανατολή) προκάλεσαν λεηλασίες και το κλείσιμο των εμπορικών δρόμων.

2 Ο στρατός έγινε παντοδύναμος, στασίαζε και επέβαλλε ή καταργούσε αυτοκράτορες.

3 Κάποιες ακριτικές περιοχές αποσχίστηκαν και έγιναν ανεξάρτητα κράτη.

4 Οι διωγμοί των Χριστιανών προκαλούσαν δυσαρέσκεια και διχασμό στους πολίτες.

B. Η λύση του Διοκλητιανού: η τετταρχία

Ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός χώρισε την αυτοκρατορία σε τέσσερις μεγάλες περιφέρειες και όρισε για καθεμιά έναν άρχοντα με αυξημένες εξουσίες.

Οι πρώτοι Τετράρχες

Διοκλητιανός
Αύγουστος
της Ανατολής
(Ανατολή)

Γαλέριος
Καίσαρας
της Ανατολής
(Ιλλυρικό)

Μαξιμιανός
Αύγουστος
της Δύσης
(Ιταλία)

Κωνσταντίνος
Χλωρός
Καίσαρας
της Δύσης
(Γαλατία)

Θυμάμαι

Η τετταρχία έφερε ηρεμία και τάξη στο εσωτερικό της αυτοκρατορίας και ασφάλεια στα σύνορα από τις εχθρικές επιδρομές, αλλά δεν κράτησε πολύ.

Η πορεία προς το Διάταγμα των Μεδιολάνων

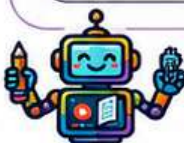
Μετά τον θάνατο του Διοκλητιανού, οι τέσσερις συνάρχοντες συγκρούονται.

Νικητές οι Κωνσταντίνος (Δύση) και Λικίνιος (Ανατολή): δυαρχία.

313 μ.Χ.: Υπογράφεται στο Μεδιόλανο το Διάταγμα της Ανεξιθρησκείας.

5.

Μεγάλες αλλαγές στη διοίκηση της αυτοκρατορίας

Συνέχεια θεωρίας και ασκήσεις

Το Διάταγμα των Μεδιολάνων

Το 313 μ.Χ. ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος υπέγραψαν στο Μεδιόλανο το Διάταγμα της Ανεξιθρησκίας. Κάθε πολίτης μπορούσε να λατρεύει όποιον θεό θέλει.

Ο Κωνσταντίνος αλλάζει τη διοίκηση

Το 324 μ.Χ. ο Κωνσταντίνος έγινε μονοκράτορας. Αναδιοργάνωσε τον στρατό, διόρισε έπαρχους, οργάνωσε διπλωματικές επαφές, έκοψε νέο χρυσό νόμισμα και μετέφερε την πρωτεύουσα στο Βυζάντιο.

Έξυπνο tip

Θυμάμαι εύκολα: τετραρχία = 4 άρχοντες •
δυαρχία = 2 άρχοντες • μονοκρατορία = 1 άρχοντας

Το ήξερες;

Μεδιόλανο είναι το σημερινό Μιλάνο.

A. Συμπλήρωση κενού

1. Ο Διοκλητιανός χώρισε την αυτοκρατορία σε τέσσερις _____.
2. Το 313 μ.Χ. υπογράφηκε το Διάταγμα των _____.
3. Με το Διάταγμα της Ανεξιθρησκίας κάθε πολίτης μπορούσε να ακολουθεί όποια _____ ήθελε.
4. Ο Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα στο _____.

B. Σωστό ή Λάθος

1. Η τετραρχία χώρισε την αυτοκρατορία σε δύο μέρη. ☐ Σ ☐ Λ
2. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων έδωσε ελευθερία λατρείας. ☐ Σ ☐ Λ
3. Ο Κωνσταντίνος έγινε μονοκράτορας. ☐ Σ ☐ Λ
4. Το νέο χρυσό νόμισμα αποδυνάμωσε την οικονομία. ☐ Σ ☐ Λ

Γ. Αντιστοίχιση

1. Τετραρχία	•	• α. ελευθερία λατρείας
2. Διάταγμα Μεδιολάνων	•	• β. ένας μόνο άρχοντας
3. Μονοκράτορας	•	• γ. χωρισμός σε τέσσερις περιφέρειες
4. Νέο χρυσό νόμισμα	•	• δ. τόνωσε την οικονομία

Δ. Κύκλωσε

Κύκλωσε μόνο τα 4 μέτρα που πήρε ο Κωνσταντίνος.

Θυμάμαι

Η τετραρχία χώρισε το κράτος σε 4 μέρη. Το 313 μ.Χ. το Διάταγμα των Μεδιολάνων έδωσε ελευθερία λατρείας. Ο Κωνσταντίνος έγινε μονοκράτορας και αναδιοργάνωσε την αυτοκρατορία.

